

BOSNA I HERCEGOVINA (BIH)

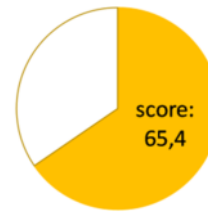
Sažeti profil BiH prikazan je na sljedećoj stranici, uključujući sljedeće pojedinačne predloške:

- Opšti podaci za zemlju: Površina zemlje i podaci o stanovništvu, glavni ekonomski pokazatelji (BDP, BND), ukupna proizvodnja minerala u metričkim tonama i MUSD, DB20 skor i rangiranje zemlje. Izvori ovih podataka su izvještaji Svjetske banke, otvoreni podaci te World Mining Data (WMD) izvještaji.
- Geološki potencijal primarnih mineralnih sirovina (PRM), zasniva se na RESEERVE Registru mineralnih sirovina zapadnog Balkana (RESEERVE West Balkan Mineral Register), i snimljenoj mapi primarnih mineralnih sirovina (PRM) BiH koja je izrađena u okviru RESEERVE D6.1.
- Trenutna proizvodnja roba, 2019., na osnovu WMD 2021 Report.
- PRM, mogućnosti za poslovanje - predložene aktivnosti za odabrane studije slučaja (ležišta boksita Jasenica -Lušci Palanka i ležište zeolita Dubnica), gdje su sažete glavne aktivnosti Mape puta za izradu ovih studija slučaja, uključujući vremenske rokove.
- SRM, mogućnosti za poslovanje - predložene aktivnosti za odabrane studije slučaja (odlagališta crvenog mulja u Dobrom Selu i Đulićima), gdje su sažete glavne aktivnosti Mape puta za izradu ovih studija slučaja, uključujući vremenski okvir.
- Opšta polja za poboljšanje - Opšta mapa puta kratkoročne – srednjoročne - dugoročne aktivnosti. Ovaj dio predložka sadrži ključne aktivnosti predložene za opšte poboljšanje sektora upravljanja rizicima u zemlji po oblastima definisanim u Poglavlju 3 Izvršnog sažetka. Vremenski okvir Opće strategije je predstavljen u odjeljku 3.6 ovog poglavlja.

**BOSNA I
HERCEGOVINA (BiH)**

Površina (2018): 51.210 km²
 Broj stanovnika (2021): 3.260.736
 BDP po glavi stanovnika (2019): \$6.109
 BND po glavi stanovnika (2019): \$6.170
 Ukupna mineralna proizvodnja 2019 (metr. t): 16.657.815
 Ukupna mineralna proizvodnja 2019 (MUSD): 718
 DB20 (Svjetska banka): rezultat 65,4/100, rang 90/190

rank:
90

PRM (primarne mineralne sirovine) geološki potencijal (RESEERVE West Balkan Mineral Register):

- Velika ležišta boksita u aktivnim rudnicima (nepoznate rezerve), mala ležišta boksita sadrže 34 Mt vjerovatnih rezervi rude i mnogo ležišta boksita nepoznate veličine i rezervi;
- Srednja do vrlo velika ležišta željezne rude sadrže 130 Mt (dokazane ili vjerovatne rezerve);
- Velika do vrlo velika ležišta rude olova i cinka (Pb-Zn) sa 18 Mt dokazanih i 7 Mt vjerovatnih rezervi;
- 3 Mt dokazanih rezervi rude kobalta (Co) i nešto dokazanih rezervi rude antimona (Sb);
- Zeoliti (nepoznate rezerve), bentoniti, kaolin i gips;
- Lignit.

Trenutna proizvodnja roba, 2019 (WMD 2021) u metričkim t. Industrijski minerali su bentonite, gips, kaolin, magnezit i so.

Željezo	Alumijnum	Boksit	Olovo	Cink	Industrijski minerali	Lignit
739.600	67.690	1.043.343	7.470	9.160	1.414.004	13.376.548

PRM (primarne mineralne sirovine), mogućnosti za poslovanje - predložene aktivnosti za odabrane studije slučaja:

- Razvoj ležišta boksita Jasenica-Luči Palanka (kratkoročni cilj 0-5 godina): Dodatna istraživanja uz upotrebu inovativnih tehnologija (tj. daljinska detekcija) za procjenu geološkog potencijala; Izvođenje scoping and pre-feasibility studije na osnovu rezultata istražnih radova radi ispitivanja održivosti eksploatacije i prerade boksita.
- Razvoj ležišta zeolita (studija slučaja: Dubnica) (kratkoročni cilj, 0-5 godina): Dodatna istraživanja uz upotrebu inovativnih tehnika za procjenu geološkog potencijala i procjenu rezervi prema međunarodnim standardima; Sprovođenje prethodne studije izvodljivosti na osnovu rezultata istražnih radova radi ispitivanja održivosti eksploatacije zeolita.

SRM (sekundarne mineralne sirovine) mogućnosti za poslovanje - predložene aktivnosti za odabrane studije slučaja: Crveni mulj u Dobrom Selu (Čitluk) i Đulićima (Zvornik) (srednjoročno, 0-10 godina, ciljevi): Procjena istorijskih podataka; Pregledna studija za međunarodno dostupne najsuvremenije metode za preradu crvenog mulja i poboljšanje sadržaja vrijednih metala Pregledna studija o napretku postignutom u preradi crvenog mulja na globalnoj razini; Dodatna istraživanja, geohemijske analize, laboratorijski testovi i procjena rezervi REE (rijetkih zemljanih elemenata) koji su sadržani u crvenom mulju; Sprovođenje opsežne studije za ponovnu preradu i ekstrakciju REE (rijetkih zemljanih elemenata) sadržanih u crvenom mulju.

Opšta polja za poboljšanje - Opšta mapa puta kratkoročnih – srednjoročnih - dugoročnih aktivnosti

Promovisanje saglasnosti zainteresiranih strana: Kampanje za podizanje svijesti upućene nadležnim organima i drugim zainteresovanim stranama o značaju upravljanja resursima za privredu zemlje. Konsultacije o radnjama potrebnim za poboljšanje okvira za razvoj sektora i postizanje društvene licence za rad – SLO (Social License to Operate).

Poboljšanje kvaliteta podataka o geološkom potencijalu: Klasifikacija resursa, (zaključeno, naznačeno, izmjereno), procjena rezervi po robi i po vrsti, (vjerovatno, dokazano), primena međunarodnih kodeksa i standarda; Dodatni istraživački rad za povećanje resursa i rezervi i nivo povjerenja primjenom inovativnih istraživačkih tehnika, u kombinaciji sa geohemijskim analizama (po potrebi) i laboratorijskim istraživanjima. Ažuriranje Registra minerala Zapadnog Balkana (West Balkan Mineral Register).

Promovisanje zakonodavnih reformi i kodifikacija: Pregled državne mineralne politike od strane odbora predstavnika javnog sektora i drugih aktera iz oba entiteta, FBiH i RS - Pojednostavljanje i kodifikacija međusobno povezanih propisa, uključujući prostorno planiranje i izdavanje dozvola; Usklađivanje propisa između dva entiteta, FBiH i RS. Usklađenost sa zakonodavstvom EU o životnoj sredini, naglasak na zaštićenim područjima (IUCN) koja pokrivaju 3,94 % ukupne površine BiH; Nadogradnja regulatornih područja kao što su: pokretanje biznisa, dobivanje građevinskih dozvola i sprovođenje ugovora.

Povećanje konkurentnosti sektora mineralnih sirovina - Privlačenje finansiranja: Uzimanje učešća u R&D projektima koji daju finansijsku podršku za razvoj istraživanja i eksploatacije boksita, prerade crvenog mulja i eksploataciju olova i cinka; Sprovođenje istraživanja tržišta, scoping and feasibility studija; Privlačenje investitora da ulažu u istraživanje industrijskih minerala kao što su

zeoliti i eksploataciju ležišta boksita i ležišta rude olova i cinka; Ispunjavanje standarda Inicijative za transparentnost ekstraktivnih industrija - EITI (Extractive Industries Transparency Initiative).

Izgradnja kapaciteta ljudskih resursa: Učešće u programima tematske obuke, programima izgradnje kapaciteta u saradnji sa pružateljima inovacija i zemljama EU u okviru EIT Raw Materials i drugim finansiranim projektima za tehnologiju i najbolje dostupne tehnike, prenos najboljih dostupnih tehnika (BATs transfer); doživotno učenje (Life Long Learning), programi obuke trenera.

